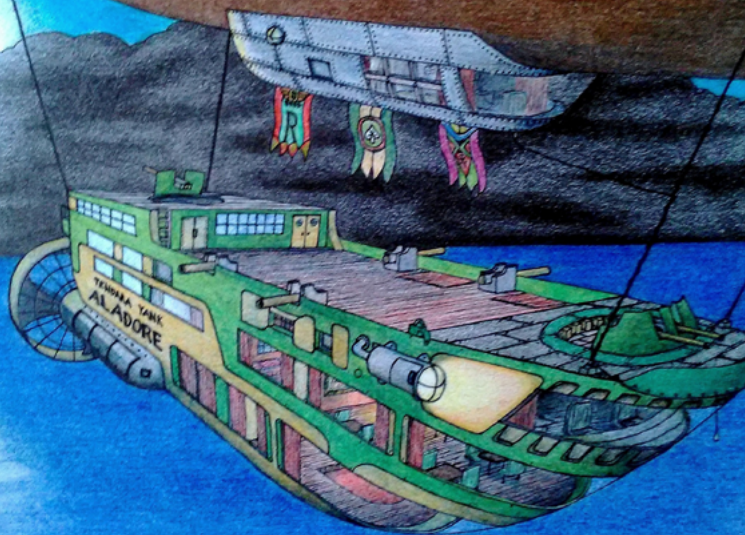

POSLEDNÍ PLÁTNO

MARTIN
ZBRANEK

POSLEDNÍ PLÁTNO

Martin Zbraněk

Poslední plátno

Martin Zbraněk

Text © 2019, Martin Zbraněk

Grafická úprava a sazba © Lukáš Vik, 2019

Obálka © 2019 Martin Zbraněk

1. vydání © 2019, [Lukáš Vik – E-knihy hned](#)

1. vydání © Lukáš Vik, 2019

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-278-0 (ePub)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-279-7 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

Obsah

Dříve než padneme

V širém malém světě

MEZIHRA

Čas rozjímání

Nejvyšší čas

MEZIHRA

Pravda nebo lež

MEZIHRA

Pod hladinou svítá

MEZIHRA

Dům Páně

MEZIHRA

Vzhůru do nekonečna...

MEZIHRA

EPILOG

Dříve než padneme

„Jediní ďáblové na světě jsou ti, kteří pobíhají v našich srdcích. Právě tam bychom také měli svádět všechny naše bitvy.“

Jak ty hodiny zevšedněly za sto let... A jak prvotní dojem z nich působil ploše a nevýrazně. Dřevěný kvádr postavený do výšky, s ciferníkem a kyvadlem. Člověk by netušil, že v jejich přílišné jednoduchosti bude tkvět cosi půvabného. Po té dlouhé době, po jakou na tomto světě byly, se do nich historie vpila natolik, až měly sklon k občasnému zpátečnímu chodu. Jako by se chtěly vrátit do minulosti, do doby, kdy slavily své nejlepší časy. Bylo v nich mnoho zářezů, škrábanců a barva byla oprýskaná nebo vybledlá. V konečném důsledku se snad právě proto ke svému nynějšímu majiteli natolik hodily.

Ten stařík si je sehnal několik měsíců zpátky v zapadlém butiku v centru města. Nemohl je tam nechat jen tak stát, jelikož pro něj vyzařovaly podivuhodnou aurou nostalgie. Když si je odvezl domů, byl z nich nadšený. Po nějaké době však na ně zanevřel. Na jednu stranu byl rád, že mu připomínaly dobu, kdy měl vše, co si mohl přát

- rodinu, lásku, štěstí i zdraví. Měl pocit bezpečí i vizi slibné budoucnosti. Na stranu druhou si ale kvůli nim stále připomínal i to, že se jeho slibná budoucnost rázem změnila v peklo. Válka, chaos, strach, nemoce, hladomor. Každým dnem byl tak jeho stav čím dál závažnější. Jeho špatné vzpomínky kazily ty dobré, a v depresích, kterými trpěl a které vyvolávaly záchvaty hněvu a bezmoci, toužil rozštípat staré pendlovky na třísky.

Bydlel v druhém patře činžovního domu, který skýtal širokoúhlý výhled na údolí, kudy dříve protékala řeka Faltran. Dnes se tu však kvůli suchu táhla pouze balvanovitá cesta vyschlého říčního koryta a z divoké žíhané trávy tu vzlínaly jen trnité akácie nebo vysoké pinie s typickými deštníkovitými korunami. Nikdy tolik netoužil po rozmanitém panoramatu celé krajiny jako spíše po všudypřítomné přírodě. Jako bonus odtud oko dohlédlo na míle daleko, k rozplývajícímu se horizontu faty morgány, který ona příroda roztáhla v duny načechranou pokrývku písku mrazivě vyprahlé pouště.

Jednoho dne nevyšel na balkón kvůli čerstvému vzduchu nebo přírodě, nýbrž kvůli pendlovkám, které táhnul z obýváku za sebou. Chystal se je konečně vyhodit, a tak je postavil co nejbliže

k zábradlí, než se sesunul vyčerpáním na podlahu. Když nabral dech, promluvil na účet dřevěné krabice s ciferníkem. „Mrchy jedny.“

Venku zpívali ptáčky, svítilo sluníčko, voněly květiny. A celou poklidnou ranní atmosféru ruinoval zuřící stařík na balkóně. S námahou vstal a ze zlosti do hodin kopnul, div si nezlámал všechny věkem zkřehlé prsty na noze. Bolestivý impuls pomyslně odbyl gong a zápas začal. Ve rvačce uchopil dřevěné obložení a ledabyly funkční krám naklopil přes ocelové zábradlí. Najednou ale zazvonil zvonek u domovních dveří, až leknutím celý kvádr upustil. Ten dopadl drtivě zpět na zem, přičemž se jedna strana mírně rozklížila.

„Už jdu,“ zahulákal a pomalým tempem se belhal směrem ke vchodu. Zabral za kliku dveří, zpoza nichž se vynořila stará paní s problémem ve tváři.

„Co děláte Michaeli?!“ vybafla na něho stařenka křivící obličej jako by měla v puse kousek citrónu. Byla to sousedka z bytu pod ním.

„Taky vám přeji dobrý den, paní Berkintonová. No né, vy dnes záříte jako světluška při...“

„Ticho! Nechte si ty lichotky a řekněte mi, proč děláte takový rámus brzo ráno?!“ nevydržela jeho provokativně pozitivní náladu.

„Prosím vás, uklidněte se,“ mírnil ji Michael, jakoby se snad někdy někdo v historii lidstva uklidnil po tom, co mu druhý řekl, ať se uklidní. „Už není ráno, je dopoledne, víte? Nechcete staré hodiny, abyste věděla kolik je? Zrovna jsem se je chystal vyhodit z balkónu.“ Okamžitě, co to dořekl, se stařena celá rozklepala a nemohla hrůzou popadnout dech. Její zálibou v důchodu bylo totiž vykonávat pořádkovou službu, a tak když někde zahlédla byť jen koutkem oka smuchlaný papír, nemohla v noci spát, dokud ten nepořádek neodklidila. Michael věděl, že nevraživou bábu odrovná i bez nadávek útokem na její přehnaný perfekcionismus. To vše dokonce aniž by musel zalhat. Babka se z agónie naneštěstí vzpamatovala, zvedla výhružně vztyčený ukazovák, nabrala dech do plic, ale v tu ránu se otevřely domovní dveře od souseda.

„Nazdar Mitchi, dobrý den, velectěná paní,“ pozdravil soused a okamžitě vykouzlil úsměv na tváři. Mladšímu sousedovi se v obličeji bez vrásek téměř neustále zračila dobrá nálada. Kdyby tak měl klobouk, ihned by smekl a uklonil se výsměšně co nejvážněji. Michael by vsadil do pokeru pekelníků duši i na to, že jeho soused ani nemusel hádat téma, o jakém ti dva polemizují. „Běžte domů paní

Berkintonová,“ promluvil po chvíli, když se žena pokusila pokračovat ve svém projevu.

„Ale já...“

„Ne, nemá mouku na pečení, budete si ji muset sehnat sama,“ odklonil téma soused, jen aby zmátl protivníka. „No tak šup, běžte, potřebuju s Mitchem něco probrat.“

„Jenže on...“

„Dost odmlouvání, už ať jste pryč,“ lynčoval ji slovy neústupný soused. Na to se stará semetrika otočila a šouravým krokem sestupovala po schodišti dolů. Její brebentění se táhlo za ní, rozléhalo se tichou plazivou ozvěnou po celém činžáku a rezonovalo v uších obou mužů, kteří se na ni shora dívali, dokud nezmizela za rohem.

„A prej že harpyje jsou jen bájní tvorové. My tu jednu harpyji máme ještě živou. Měla by mít na čele nálepkou: ‚Ohrožený druh‘ nebo... ‚Ohrožující druh‘. Myslíš, že by se jí rozsvítilo, kdyby jí něco spadlo na hlavu?“ vykřikl soused poslední větu záměrně hlasitě směrem ke schodišti.

„Ne, určitě ne. Už jsem to zkoušel a bylo to ještě horší,“ odvětil Michael a ušklíbl se na zubícího se kolegu. Michael přidržel sousedovi dveře a nakonec hlesl: „Pojď, půjdem rychle dovnitř, než se vrátí.“

Když oba muži vešli do bytu, praštilo je do nosu nasládlé aroma borovice, které se linulo do všech zákoutí. Sousedovi už po několikáté návštěvě docvaklo, že si Michael znovu nechal otevřenou karafu s terpentýnem, aby umyl malířské štětce. Hostitel očekával, že se host zeptá na nepořádek v obývacím pokoji, který ústil až na balkóně u starých hodin opřených o zábradlí. Soused se ale posadil na židli ke stolu a nějakou dobu se zvědavě rozhlížel kolem. Jeho těkající oči spočinuly na zažloutlé, původně černobílé fotografii parní lokomotivy, na monumentálním stroji Věku uhlí, který kdysi dávno dominoval Pístovému později Železničnímu ostrovu, kde byl parní stroj vynalezen. Vždy ho ta fotografie uchvátila. Dále bloudil očima po bytě, až nakonec přece jen upnul zrak na pendlovky stojící na terase.

„Ten kvádr chceš hodit tý čarodejnici na palici, až se bude vyklánět z okna, co?“

Michael se hluboce zasmál, ale hned vzápětí se chytil rukama za břicho. Křeč mu jako vždy sevřela bránici. Někakou dobu se svíjel v bolestech se zkřivenými prsty. Zanedlouho šok zmizel, ale s těžkým dechem se stále opíral lokty o kuchyňskou linku. Pořád nebyl s to promluvit, a tak pouhým gestem nabídl sousedovi šálek čaje. Ten rád přijal.

Michael tedy na rozpálenou plotnu postavil varnou konvici a teprve potom promluvil.

„Ta se zblázní, až jí před očima proletí pendlovky,“ zasmál se - tentokrát mírněji – Michael a s ním i jeho přítel. Sousedův obličej však po chvíli zvažněl, a tak Michael poznal, že nepůjde jen o normální pokec. Dal mu ale prostor, aby se sám chopil slova, proto se otočil a předstíral, že kontroluje vodu na čaj.

„Budu muset pryč... přišla mi modrá obálka,“ sdělil stručně Michaelovi, který pochopil. Modrá obálka obsahovala dokument vyzývající majitele k vystěhování bytu. Většinou k těmto případům docházelo v momentě, kdy mladší generace nahrazovala tu starší, která odcházela do starobinců. Nejčastěji se tak stávalo v oblastech, kde nebylo možné dále stavět domy. Město rostlo do šíře tak rychle, že se s pokrokem v technologiích čím dál častěji upřednostňovala metoda výškových budov.

„Jdu do domova duchodců na druhý straně města,“ pokračoval Michaelův přítel. „Mám už jen pár dní, než si pro mě přijedou.“

Michael nevěděl, co říct. Už dříve si uvědomil, že tahle chvíle nastane, ať už se bude muset odstěhovat on nebo někdo z jeho přátel. Nyní dostal nápad, jak by mohl kolegu povzbudit.

„Nešlo by to nějak zařídit, že bys bydlel se mnou?“

„Ne, to... to nejde. Stejně by to ani nevydrželo moc dlouho,“ uvažoval kolega, který se bezmocně díval ven z okna na pískem ošlehané lesní pláň za údolím.

„Jak to myslíš, že by to nevydrželo moc dlouho?“

„Za poslední dva tejdny se odsud muselo odstěhovat sedm lidí. Jestli to takhle půjde dál, budeš muset do tejdne taky pryč.“

Následující minutu tvořily jediné hlasité zvuky sykot plynu u sporáku a nepatrné skřípání nákladní jednokolejky zvenčí. Oba muži byli ponoření do svých myslí a snažili se tam dopátrat řešení jejich problému, leč marně. Vyrušila je až konvice, která pod tlakem páry pronikavě pískala do uší. Michael zalil dva šálky čaje, postavil je na jídelní stůl a usadil se na židli naproti příteli.

„Asi nemáme na výběr,“ pronesl nakonec Michael, který hleděl na tmavou hladinu čaje jako do černé propasti, snad ve snaze zjistit odpověď na otázku nebo rovnou řešení problému. Vtom se ozval z chodby na schodech ženský hlas a klepání o vedlejší domovní dveře: „Pane Mantere. Tady sociální bezpečnostní služba, otevřete prosím.“

„Ajaj, už musím jít na pohovor. Určitě něco vymyslíme, uvidíme se pak, zatím zdarec Mitchi.“

„Ty taky, Joe, měj se,“ rozloučil se Michael s přítelem a osiřel. Minuty odběhly do minulosti, než se vzpamatoval. Vyhrabal z humidoru na jídelním stole, kde byly většinou vyskládané dlouhé a nezvykle úzké doutníky, váček s tabákem, popadl z kávového stolku dýmku a vyšel si na balkón zakroužit. Používal při tom kvalitní tabák, kterému se přezdívalo Katwirské koření, podle riviéry, v níž se kopce touto surovinou modraly. Jeho lístky byly na omak natolik jemné a drobné, že se sypaly mezi prsty jako cukr. Mělo však jednu nevýhodu, a to, že při vystavení tabáku slunečnímu svitu docházelo mnohdy ke samovznícení. Pravidelně se tak objevovaly případy, kdy vyhořel byt či dům jen proto, že si kuřák nevědomky rozsypal při přechování fajfky tabák po koberci. A pokud nebyl tabák sklizen včas a uschl, ocitaly se i tabákové plantáže v ohnivém infernu decimujícím faunu i flóru široko daleko.

Michael tuhle „nevýhodu“ samovznícení využil ve svůj prospěch. Vždy, když svítilo slunce, napěchoval fajfku až po okraj a postavil ji na zábradlí balkónu, kam intenzivně pražilo.

Kroužky dýmu propouštěl pusou na svobodu. Poklidně levitovaly v naprostém bezvětrí a předváděly na obloze jediné posvátně bílé mráčky, které byly ten den k vidění. Kouření fajfky, to byla jeho terapie a chvilka na rozjímání, kdy činil závažná rozhodnutí jako právě nyní. Musí si zajít pro příspěvek teď, jelikož za hodinu se přižene bouře a zítra mají zavřeno. Ano, penze ve výši několika zlatých či několika stovek korun jako almužna za celoživotní práci. V propadlišti dějin už se dávno ztratily jeho věky, kdy nad takovým faktem bědoval. Navíc kdyby tu dnes člověk bědoval dost nahlas, mohly by být nadávky a stížnosti těmi posledními slovy, které veřejně vypustí z úst.

Často se v této čoudící rutině pohroužel do své fantazie, ať už jako malíř nebo prostě jako každý jiný člověk, který utíká před realitou, či se snaží z fantazie do reality něco přetáhnout. Ráj rašících pestrobarevných hájů však už navždy vystřídal temný hvozd plný jedovatých hub i predátorů. Je tomu dlouho od doby, co jeho díla ztratila svůj něžný šarm, co postrádají onu záhadnou rovnici mistrného, která z obyčejné patlanice na kusu hadru vyčaruje nehasnoucí monument s plejádou barevných odstínů. Umění je dlouhé, život krátký, říká se. Michaelův um vybledl společně s jeho

jiskrou do života dřív, než si to vůbec dokázal připustit.

A tak se v závěru rozjímání a přemlouvání k činnosti činil. Hodil na sebe úzký plátěný kabát, do kterého vecpal peněženku, klíče, kapesník a dvě cigarety se zapalovačem v neobvykle hluboké univerzální tabatěrce na doutníky a jiné plíce resuscitující kuřivo. Vybaven na výlet spěšně vyrazil z bytu pro penzi. Jenže jakmile prudkým pohybem zabouchl domovní dveře, kdy se mu zamotala hlava a pohled zajalo černo, už se jen v bezvědomí skácel na zem.

Ocitl se na nemocničním lůžku. Jeho pohled byl zamlžený, rozostřený. Ve vzduchu byl cítit zápach alkoholu. Nemocnice byly tímto oděrem nasáklé skrz naskrz, jelikož líh byl nejrozšířenějším dezinfekčním prostředkem. Používal se ale také lyzol, roztok fenolu nebo občas dokonce i hašené vápno.

Z povzdálí k Michaelovi doléhaly zvuky, útržky hlasů a dokonce i vibrace. Venku bubny bouře vyhřmívaly na poplach. Když usilovně natočil hlavu vpravo směrem ke světlu, odkud dokázal rozeznat mihotající se lidské stíny, všiml si také intenzivních paprsků blesků křižujících oblohu... Někdo poblíž zakašlal.

„Už je vám líp?“ ozval se hlas z neznáma.

„Kdo, kdo je to? Co se děje?“ mžoural Michael očima po okolí a s nataženýma rukama máchal kolem sebe jako nemluvně.

„V klidu, klid. Jsem doktor Rinart. Pane Garande, jste v nemocnici... ve městě Benton,“ dodal a vytáhl malou krabičku s kličkou, kterou zatočil. Na vrchu krabičky zablikalo světélko, načež se žárovka rozsvítila úplně. Doktor kontroloval činnost zorniček, zatímco se Michael snažil rozeznat světlo společně se zvukem setrvačníku kličky, jež se stále otáčela a opisovala kruh.

„Pane doktore, proč tu jsem?“ zamumlal Michael tiše. Kmitání kličky ustalo a světlo zmizelo. Po chvíli se doktor pozvolna rozhovořil.

„Upadl jste do bezvědomí... Váš přítel zavolal záchranku, která vás sem dopravila,“ zaškrábal muž tužkou na papír v deskách. Dopsal a aniž by pacient řekl slovo, pokračoval v řeči dál. „Neměl jste poslední dobou nějaké závratě, bolesti hlavy, občasné stavy bezvědomí?“

„Já... posledních několik týdnů jsem... často se mi motala hlava a míval jsem migrény. Ale ne tak moc. To spíš... když si teď tak vzpomenu, často jsem si myslel, že jsem usnul, ale přišlo mi to zvláštní, protože jsem se obvykle budil na podlaze

v kuchyni, v koupelně nebo obýváku. Často jsem taky zvracel... Myslíte, že je to špatné?“

Doktor si oddychl a opatrně sdělil nejistý verdikt.

„Nevím přesně, co vám je, ale s největší pravděpodobností máte nádor na mozk. Rakovina. Pokud jsou příznaky tak časté, jak popisujete, už není možnost nádor odstranit. Nerad vám to říkám, ale zbývají vám tak dva měsíce... spíš méně... měsíc života. Když budete v klidu, snad i měsíc a půl.“

Čas jako by se zastavil. Michael už neslyšel žádné hlasy ani zvuky z chodby, jen jemné pískání v uších jako tehdy za války, kdy dopadla puma v jeho těsné blízkosti a pískání s odstupem času doznívalo. Nespatřil už žádné mihotající se stíny kolem, ani necítil vibrace na těle. Pískání a ledový, skoro až děsivý klid kolem. To bylo vše, co pociťoval. Nakonec Michaela odlehčil až lékařův hlas, který jako by mu propíchnul ušní bubínky.

„Měl jste si dojít na vyšetření už dříve... teď už je pozdě, je mi líto.“

„Já jsem nemyslel, že... doufal jsem...“

„Promiňte, doktore, že ruším, ale potřebujeme vás na ubikacích na trojce,“ skočila Michaelovi do řeči právě příchozí zdravotní sestra. Doktor ženě gestem pokynul, že je na cestě. Při odchodu se obrátil k pacientovi a dodal: „Omlouvám se, už

se nedá nic dělat... Dnes tu určitě ještě zůstanete přes noc a zítra dopoledne budete moct jít domů.“ Doktor ještě otevřel pus, aby promluvil a řekl: „Hodně štěstí.“ Uvědomil si ale, že Michael nepotřebuje štěstí, nýbrž zázrak, a tak se raději už jen otočil a svižně odkráčel pryč.

Michael přemítal nad svým osudem celý zbytek dne. Necítil se zasažen jako by ho někdo opařil horkou vodou, ale se závažím na noze na dně oceánu. Nikoliv topící se, ale mrznoucí, bez špetky sil mátožný a naprosto sám ve tmě, ze které není úniku.

Ohlušující palbu blesků překvapivě postupně vystřídalo klidné pobublávání hromů. Skoro jako podlý tichý chichot. Do konce dne pak Michael nemyslel na nic... ani nemohl, ač se snažil, a nevědomky, přesto s otevřenýma očima dokořán, se mu k večeru vrátil zrak.

Probral se pozdě dopoledne do ruchu, jaký vytvářel personál nemocnice na chodbě. Právě tamtudy s drnčením projelo několik lůžek obklopených zdravotními sestrami, doktory, ale i příslušníky vojenské policie. Pacienti, kteří mohli chodit, seskakovali ze svých lůžek a polonazí se v azurových hábitech s obnaženými zadky sbíhali

na chodbě ve snaze obhlédnout kolonu a zjistit tak podrobnosti o návštěvě.

„Slyšel jsem, že prej bouchla bomba na náměstí Nejsvětější budovatelky a vyhodila do vzduchu vojenskej povoz,“ pravil ostatním jeden pacient na chodbě, dívaje se na mizící zdravotní kordón v dáli. Michael si na takové události zvykl. Na každý týden ve městě Benton, kde se právě nacházel a kde žil, připadaly zhruba dvě bomby. Armáda a policie, která měla lid chránit, lid spíše odháněla, jelikož se vojáci i policisté stávali častým terčem radikálů, tedy samostatně operujících teroristů nebo místních organizovaných partyzánů. Štamgasti a především notoričtí pijani v hospodách si obvykle pouštěli hubu na špacír, a i přes závažnost situace jim unikaly posměšky typu: „S vojákem je vždycky bomba-sticky,“ či „Policie - pohřební služba.“ Stačila však jedna taková věta vyřknutá nahlas, aby vás už nikdo ze známých nikdy nespatriil. A pokud ano, pak jen abyste se rozloučili.

Povyk kolem dění v nemocnici vyšuměl ani ne za půl hodiny a pacienti se tak dále věnovali svým záležitostem. Michael byl propuštěn krátce před jedenáctou dopolední. Venku vládlo sychravo, mírně poprchalo a svištěl poměrně studený nárazový vítr od jižního skalnatého pobřeží. Vydal

se na zastávku nového dopravního prostředku – výškovou tramvaj. Někdo jí hovorově říkal také lanovka nebo monokolejka. Její zavěšená kolej vedla tunelem skrze klasicistní budovu nemocnice s četnými členitými římsami, s žulovými sloupořadími, cihlovými pilíři i pilastry. Kabiny tramvaje dopravní podnik modifikoval z původních starých vyřazených dřevěných vagónů pro pozemní železnice o třetinové délce, vyztužené navíc ocelovou armaturou a kompozitními plechy, jež měly dávat cestujícím vzezření kabin lanovkových pro větší pocit bezpečí. Lehko dokázaly odolat kroupům nebo hejnům ptáků... jenže těžko střechy kabin dokázaly při pádu z výšky několika desítek metrů nerozmačkat osádku na neidentifikovatelné hrudky neštěstí. Lepší pro pasažéry nevědět, jak odolné kabiny jsou. A ještě lépe začít věřit v amulety a jiné posvátné předměty, které snad ždíbec oprostí srdce od strachu, než že by zázračně pomohly.

Když nastoupil do jedné ze tří kabin, dveře se za ním díky stlačenému vzduchu v hydraulických akumulátorech samy uzavřely. Kombinovaná benzíno-naftová lokomotiva nad ním vypustila oblak dýmu a sazí z komína, zatroubila a od kolejí shora se zajiskřilo, jak se kola při počátečním nastartování motoru protočila. Obří stroj byl líně

veden v pohyb. Celá souprava se vynořila ze stanice v budově nemocnice a začala klesat svižně šikmo dolů nad nejnižší terasu kaskádovitých náměstí a zahrad. Michael se s monokolejkou a ostatními zděšenými pacienty řítíl jako na bobové dráze. Neměl ani možnost postřehnout, že se pod ním na zemi hemžili snobové z této výšky o něco větší než mravenci. Místní smetánka žijící v palácovém komplexu si tu v sametových šatíčkách a vyšívaných krajkách pyšně vykračovala. Špínu viděla jen z okna při pohledu na kouřící se komíny plebejských továren, na které podávala jednu stížnost za druhou, týkající se odstranění komínů i kouře. Prý kazí výhled z paláce na moře. Jistý rozzuřený soudce v záplavě těchto stížností se nechal veřejně slyšet: „Kdyby vám holubi kadili do huby, pravidelně bych je krmil.“ Věta sklidila zaslouženou slávu, zlidověla a na veřejných koupalištích jste občas mohli zahlédnout muže s tetovanou citací přímo na zádech. Rada tak v závěru učinila kompromis a jasně stanovila „kouřový rozvrh“, kdy se jednotlivé továrny střídaly v pálení, aby okamžitě město nezastínil černobílý mrak. Už tak bylo v měsíci pravidelně několik dní, kdy město zahalil tak hustý smog, že i perfektně

zdravý člověk měl co dělat, aby rozdýchal hodinovou procházku.

Tramvaj projela nad hlavním nejspodnějším náměstím a následně nad prostředním valem mezi dvěma budovami. Val tu obohacovaly neprůstřelné barikády, zátarasy proti těžké technice i všelijaký arzenál zbraní. Výšková tramvaj stále klesala, když vjela přímo do mlhy vyskytující se v těchto výšinách. Kabiny plující v oblacích se v nárazovém větru nepříjemně houpaly stejně jako kyvadlo Michaelových stojacích hodin. Nikdy po této trase nejel, a tak ve chvíli, kdy souprava opustila mlžný opar a přestala klesat, rozprostřela se mu dechberoucí scéna. Pohádkový výhled brázdil dým z městských továrních komínů a vysokých pecí hutí daleko pod horami. Starší domy v centru rozházené a na krajích novodobého města úhledně srovnané za sebou většinou zanikaly v šeru počasí. Michael si připadal, jako by měl perutě a dokázal volně létat a zároveň mu takový pocit vracel kus světa z jeho dětství, kdy z větrné hůrky shlížel na malá a přes den rušná městečka hrdě splývající v harmonii s rovinatými pláněmi polodivočiny, jež po západu slunce ospale pomrkávala září vyhasínajících oharků pod klenutou tmavě nachovou oblohou. Bohužel se nemohl ubránit pomyšlení na to, co

přišlo poté. Poté, kdy se průmysl chopil mravních hodnot a vyraboval a uvlácel nejen přírodu, ale i lid, jehož pospolitost tak roztrávil v horlivou konzumní společnost. Kam se dostal člověk, tam bylo zle se vším panensky božským, co tam žilo i rostlo. Touha po zisku jako červotoč prožrala lidská srdce naskrz. A nejhorší na tom všem je, že už se to nedá být jen rádně zpomalit. Alespoň to si myslel.

Se skřípáním brzděných kol se souprava doplahočila do konečné stanice, jedné ze tří mohutných věží či spíše věžáků, zvaných semaforey, sloužících před zavedením telegrafu jako signální stanoviště pro posílání vojenských šifrovaných zpráv napříč celou zemí, kde jich byl dosud rozesetý nespočet. Pohyblivou špičku věže zhmotnila houfnice umístěná na otočném kruhu tak, aby pokryla co nejrozsáhlejší palebný radius. Michael vystoupil na platformu výstupiště a málem mu srdce vyhlásilo stávkou. Podlahu nějaký ichtylní architekt navrhl a nechal zrealizovat ze skla. Vnitřek věžáku tak byl – až na schody po vnitřním obvodu věže a šachtu výtahu uprostřed – dutý. Tak mohl prohlédnout skrze prostor mezi schodištěm a šachtou výtahu na úplné dno o několik desítek metrů níže. „Jakej kokot udělal prosklenou podlahu tak vysoko?!“ láteřil si pro sebe, ale přece

jen nahlas, za což sklidil četné pohledy odhalující spíše pochopení a souhlas, než-li pohoršení. S rozklepanými koleny se pak vítězně dobelhal do výtahu. Po zavedení výtahu na zpustlé schody padl prach, popraskaly, nebo se v jejich útrobách údajně zabydleli pavouci velcí jako kočky. V neposlední řadě se prý staly také místem pobytu a nejspíše i skonání dvou mužů, kteří se představili jako věrozvěsti a které vrátný v přízemí nadšeně poslal po schodech nahoru, aniž by se zmínil, že je ve věži funkční výtah.

A tak sjel Michael do přízemí věže, odkud to měl domů, co by kamenem dohodil. To by ho ale nejprve musely poslouchat nohy, které cestou dolů zatuhly.

Dorazil domů v poledne. Soused mu sdělil, že chtěl do nemocnice s ním, ale že ho nepustili. Michael věděl, že by ho kolega nenechal v nesnázích. Byl to opravdový přítel. Nikoliv jen osoba, která se sem tam ukáže a pomůže vám, jen aby se neřeklo. Dříve toužil po pozornosti lidí, kvůli kterým by byl schopen zdolat horu i přesto, že oni kvůli němu nebyli schopní ani překročit potok. Tolik se chtěl zalíbit, tolik se chtěl činit, aby si vysloužil jejich respekt. Dávno ale pochopil, že lidem může pomoci, může poradit, může je milovat,

ale když mu nevyjdou vstříc a neprokáží, že to k něčemu bylo, pak je člověk zklamán nad ztrátou svého času, energie a nad daným člověkem nejvíce. Přesto chtěl ty, kteří činili špatnost z nevědomosti změnit k lepšímu. Ale takoví lidé jsou kamenem úrazu. Takoví jsou spíše celou skálou úrazu, se kterou ani deseti tisíce býků, ani žádný z mudrců nebo šamanů nehne, natož někdo jako nynější stařík Michael. Jak řekl kdysi jistý filozof: „Lidský rozum má zvláštní osud: Je zatěžován otázkami, které nemůže odmítnout, ale ani zodpovědět.“ Proč jsou lidé tak debilní? Nelze odpovědět.

V bytě odložil to málo věcí, které měl u sebe, usadil se do hlubokého houpacího křesla a dokonce i bez fajfky v puse se pustil do hloubání nad vším. Nad tím, co zažil, co nezažil, co chtěl zažít, i nad tím, pro něj nejdůležitějším – co zažil a přál si změnit celým svým srdcem, i kdyby měl kvůli tomu tehdy zemřít. Tolik toho litoval, tolik si vyčítal, že věci neudělal tak, jak mohl. Věděl jako každý jiný, že minulost nezmění, ale přece na ni neustále myslel, zaobíral se jí a trápil se. Stezky trýzně neustálým repete vyryl do mysli i duše tak hluboko, až ležely v tom nejhlubším horském průsmyku, kde by pomoc hledal jen stěží. Byl to nekonečný boj, jehož konce by se dočkal, jen kdyby chtěl a nechal si

pomoci od někoho zvenčí. Slovo „jen“ však pro něj znamenalo „teprve až“, a to už byl daleký cíl, stejně jako většina věcí ve stáří.

Jeho přemítání mu zabralo celé odpoledne. Mezitím se obloha vyjasnila, a právě když mu paprsky zapadajícího slunce žíhaly levou část tváře, vynesl svůj rozsudek. Rozhodl se, že namaluje několik obrazů, na kterých znázorní předměty symbolizující variace různých životních aspektů. Něco, co nás provází celý náš život.

Dříve než padne, namaluje své životní dílo, *magnum opus*, svou velkolepou epopej.

V širém malém světě

*„Stanu se menším a ještě menším, až budu
nejmenším na celém světě.“*

V noci se mu zdál sen. Jeho první sen za několik let, který si teď udržel v hlavě i po probuzení... Šílený balast zvuků postupem času ustal v jeden plynulý vrčivý a nepatrný halas. Seděl v křesle ve světle kontrastující místnosti připomínající kajutu kapitána lodi. Dýchal čerstvý vzduch. Přesně takový vzduch, který bývá v létě po několikadenním dusnu přerušeném bouřlivě deštivým večerem. Když vstal, cítil se naprosto svěží a plný energie. Chtěl tančit, smát se, nebo jen skákat radostí. „Co se děje?“ říkal sám sobě... Pro začátek chtěl hlavně prozkoumat kajutu, a tak se otočil a vystoupal po několika dubových schodech na jakési pódium. Odtud měl nádherný výhled ven na moře skrze precizně skládanou vitráž s motivem mapy světa. Byl to ale podivuhodný svět vyjevený na oné vitráži. Někdo by řekl až nelidský, mysticky zahalený v kalnu skla, jehož střípky jako by se přesouvaly a neustále se sdružovaly v jiné náhražky planet a galaxií. Celé mu to připomínalo zrcadla, o kterých se tvrdilo, že jsou branami do světa mrtvých a že je

v nich občas možné spatřit známé, ale i neznámé tváře zesnulých. V jednom z těch mnoha světů na vitráži však poznal ze všech nejdůležitější, o to více nesmyslný svět vesmíru. Netřpytily se tam hvězdy, neotáčely se planety ani nelétaly meteority, jen jedna ladně plahočící mlhovina se rozpínala do všech stran. Jako kapka krve padlá do vody, se kterou se mísí a ve které se beze spěchu roztahuje. A ona kapka se v té vodě může rozplynout kamkoliv, jen ne zpátky tam, odkud přiletěla... Ačkoliv něco podobného Michael nikdy nespatřil, věděl, že je to svět za hranicemi těch našich. Těch, po kterých chodíme nebo si s sebou každý nosíme v hlavě. „Až se dostaneme tam do oné mlhoviny, ani ve vzpomínkách ani ve snu koutkem oka z ní nenahlédneme zpět do reality,“ obával se.

Po odtržení očí z magické náruče zdobeného okna upřel pohled na oblohu. Přesně to se v úrovni oné lodi vyskytovalo. Celý dopravní prostředek, ve němž se nacházel, brázdil bílé naducané mráčky, nikoliv vodní hladinu. Ale i přesto ho úchvatný pohled z této výšky na něco tak obyčejného jako je voda ománil. Na okamžik se znovu po desítkách let cítil absolutně volný, zbavený všech špatných vzpomínek, pocitů nebo tíživého prostředí.

Chtěl toho prozkoumat a zjistit mnohem více. Hlavně zjistit, kde to vlastně je. Proto vyběhl... ne vyběhl, přímo se vyřítil z kajuty ven. Právě rozrazil dvojité dveře a ocitl se na palubě menší lodi, respektive vzducholodi. Obrovský plátěný ovál naplněný héliem zastiňoval blankytnou oblohu, kterou snad samotný stvořitel složil jako mozaiku z lapisu. Slunce řezalo paprsky v tak ostrém úhlu, že stín balónu vrhalo šikmo pryč z paluby, kterou zalévalo zlatavou aurou. Do ticha hlučely dvě vrtule po stranách u zádi, posouvající celý vzdušný koráb po obloze.

Z okouzlení Michaela probrala záhadná osoba na přídi lodi. Postavou určitě žena v sedmikráskově bílých šatech, stála a hleděla před sebe ve směru letu vzducholodi. Jako bílá nevěsta, která čeká na svého ženicha, spínala ruce před sebou. Michael ji obešel a hlavou napřed se nenápadně vykláněl tak, aby spatřil její tvář.

„Neviděl jste mého muže?“ otázala se ho žena pohotově a natočila k němu hlavu. Obličej měla zakrytý světlým hedvábným závojem. Její hlas byl líbezný a neskutečně jemný, hladil uši i duši.

„Já... promiňte... co jste říkala?“ pravil zaskočený Michael.

„Můj muž je kapitánem lodi... tedy byl,“ zasmušila se.

„Ne... ne já... neviděl jsem ho,“ koktal Michael, který bloudil očima kolem ženy, jen aby nemusel hledět na závoj, za kterým se ukrývala její tvář.

„Hledám ho už hodně dlouho. Desítky let jsem ho neviděla,“ pravila žena. Když Michael přemýšlel a nějakou dobu neodpovídal, žena se jala znovu slova.

„Kdo jste?“

„Já... no, víte... já jsem...,“ přerušil tok slov Michael a na okamžik hledal v mysli ten správný, co nejvýstižnější výraz. „Člověk,“ a když to vyslovil, sám sobě nadával, že vyřknul takovou hloupost. Jenže ženu uchvátil šok. Překvapivě ohromena tím, co vyslovil, spustila mysteriózně úderná slova.

„To... to není možné... vy nejste přízrak? Nejste jen stín? Duch?“

„Jak to myslíte, vždyť...“

„To snad nemůže být pravda...“ přerušila ho zdráhavým hlasem a natáhla rozklepanou ruku k jeho tváři. „Jsi to ty?“

- - - - -

Trhnutím se probral celý zpocený a zmatený. Nedokázal rozlišit přechod ze snu do reality, a tak dlouze jen nehybně ležel a těžce oddychoval. Smítka snu skládal pečlivě dohromady, ačkoliv i po důkladném prošetření mu cosi chybělo. Rozhodl se proto, že si tento hlavolam raději nechá na později. Když částečně nabyl vědomí, vstal z postele a provedl svůj ranní rituál – záchod, kafe, snídane a finálně také provětrání plic na balkóně tabákovým čoudem. Venku je počasí jako na funus, říkal si pro sebe, což mu vnuklo nápad, že by mohl zajít na hřbitov. Jakmile ho něco napadlo, většinou si to buď rychle napsal, nebo hned udělal, jelikož to – jak se žertovně říkalo – v mysli nedokázal udržet delší dobu, než za jakou berní úřad objevil neplatiče daní. Tedy pro představu zhruba necelých pět minut.

Vydal se tudíž už dopoledne na krchov. Jestliže vycházel z bytu, pak bedlivě a zlehka. Jeho fóbie z minulého kolapsu vědomí ho učinila alespoň dočasně obezřetnějším, a proto kamkoliv teď šel, byl jen z pokoje do pokoje, tam šel pomalu.

Venku na něj čekal každodenní ruch a příšerný smrad z továrních komínů fabrik, kde se šířil chmel kvůli trvanlivosti. Lidé až ve

směšně podobné módě nabírali dojmu, že chodí sem a tam bez jakéhokoliv cíle a snad i smyslu života. Muže ve fracích a buřinkách jste tu zahlédli jen stěží, ti se producírovali v Horním městě s ulízanými zašpičatělými knírky. Ve Středním městě byl trendem plnovous, módu pak reprezentovaly denimové nebo i pytlovinové džíny, zašpiněné světlé košile, kožené pláště, kabáty podobné havelokům, bekovky, vandrácové a poustevnické klobouky na hlavách. S takovým ošacením se tu promenádoval každý muž a dokonce i větší část žen, které v předklonu bez větších obtíží tahaly ve vyztužených nůších na zádech pytle s cementem, vápnem, pískem nebo i kvádry ledu. Nepsaným pravidlem také bylo nosit prachotěsné brýle a šátky na ústa kvůli nebezpečným písečným bouřím.

Auta, která byla konstrukčně ještě v plenkách, se nyní proháněla závratnou čtyřiceti kilometrovou rychlostí a bezohledně hvízdala zatáčky i uhýbací manévry ve spěchu nelítostné industriální epochy chrlicí nadmíru artiklů ve stále rekordnějších intervalech. Na jednu stranu přijížděla auta naložená materiálem, na druhou odjížděla prakticky s hotovými produkty. Na malých visutých jednokolejkách určených pro dvojnásobně rychlejší

přepravu zboží, hlavně jídla, uhlí, vápna, písku, rudy a jiných, k okamžitému odbytu určených zásob, jezdily jakési zavěšené lísky, dřevěné okované bedny, které v ostrých zatáčkách vůbec nezpomalovaly.

Michael se vydal ulicí Osmá Kovářská, kde se nad výhněmi tetelil horký vzduch, jež prořezávalo pronikavé řinčení kladiv o kovadliny. Z komínů šlehaly plameny jako ohnivý dech odfrkávajícího draka. Energičtí kováři hnětli kov pod úderý palic s takovou vervou, jako by chtěli z nějakého chuligána vymlátit síly, a s takovou lehkostí, jako by zadělávali na těsto. Zeměměřiči tu se svými theodolity, pásmy a jiným vybavením přeměřovali celou ulici už několik dní. Nebylo to s podivem, jelikož v takovém horku jako zde se roztahovala pásma a kvůli chybě z refrakce, tedy oparu nad pecemi a výhněmi, bylo nutné opakovat měření minimálně třikrát. Na kvalitě měření ubíral i fakt, že původně vojenské theodolity pošramocené z bojišť se předváděly značně poruchově. Snad žádná vada se nedala ani řádně omezit. A tak tolerance mezních dopustných odchylek ve výsledku dovolovala chybovat až o decimetr.

O několik málo ulic později si Michael vyslechl
pouličního barda zpívajícího o otravě láskou...
očividně z vlastní zkušenosti.

*Z hlubin výš,
z výšin blíž,
stavím lásce k úctě kříž,
když nebýval mi ten bujný cit,
jen a pouze na obtíž.*

*Čekám již,
kdy odletíš,
blízko slunce se vypaříš,
mé vzpomínky na tebe vem si s sebou,
táhni, ať čas můj nemaříš.*

*Zklamán stojím, tichá myš,
ty ve spřízněnost naší nevěříš,
nemůžeš, nechceš,
stavíš mezi nás dva mříž,
v náručí jiného se čepíříš.*

*Proto slyš, že mé duše chýš,
už nikdy více neuzříš.*

Za tvé zrady, za tvé vnady,

*za tvé smrtící vábení jak chřestýš,
bídu, opovržení a uhnívání,
ve své sluji sobeckosti zasloužíš.*

Michael po cestě koupil trs květin a nechal za sebou všechny kýčovitě nazvané ulice i hlučnou zástavbu. Po půlhodině chůze stanul na okraji města, kde strážil kopeček malý kostelík jako z pohádky, kolem něhož se jako z hororu rozprostíral mdlý hřbitov. Ačkoliv to nebyl kopec, ale kopeček, v polovině cesty nahoru to Michael s dechem nevydržel. Potřeboval čerstvý... kouř do plic, a jelikož neměl čas pěchovat dýmku, zapálil si cigaretu. Mezitím co si vypaloval zobák, stoupal na vyvýšeninu a zastavil se až před samotným dřevěným kostelem sloužícím spíše červotočům, než-li víkendovým bohoslužbám.

Obešel chátrající stavbu a kulhaje si to namířil do alejí náhrobků. Zde, o několik desítek metrů nad městem se proháněl studený vítr z jihu od hor i od moře a pohrával si nejen s Michaelovým kabátem, ale i s ním samotným. Dříve, než mu ale odfoukl končetiny od těla, doplahočil se k hrobu, který hledal. Tam se svalil na zem a trs různobarevných květin položil před sebe na nízký rov. V pochmurném počasí květy udolaly monolitou

depresivní barvu hřbitova. „Neuškodilo by tady občas rozházet pytel konfet. Alespoň by to tu nebylo tak skličující,“ brebentil si pro sebe. Zabalen do kabátu zíral zdrceně na epitaf. „Eladora Garandová. Milující matka a žena, jejíž čas nastal dříve než brzy. Budeš navždy s námi.“

„Ahoj,“ pronesl po chvíli zdráhavě. Měl pocit, jako by to slovo polkl, nebo mu ho z úst ukradl vánek. Nikdy to tu nevydržel moc dlouho. Žalem tu umíral rychleji než obvykle. Nebylo to stárnutí, ale rozklad duše. Ten, kdo je bez krve, je mrtvý stejně jako ten, kdo je bez duše. Sebral zbytky odvahy a rozhodl se proslov o něco rozšířit. Tak nabral síly a promluvil.

„Ahoj... jak se máš? Mám pro tebe dobrou zprávu. Za pár dní... týdnů, budu s tebou... budeme spolu... spolu,“ rozplakal se. Slzy se řinuly v potůčcích po tvářích a k jeho nářku se přidal i vichr, když zasvištěl ve zvonici kostelíku. Blízké město už nevytluzovalo otravné skuhrání, nýbrž sténalo s ním, ba co víc, kolébalo ho téměř neslyšitelnými plynulými tóny, aby pustil chmury i bolest pryč. Byla to modlitba přírody za lidské utrpení. Za utrpení těch, kteří se k ní chovají ohleduplně. Byla to maličká a jen dočasná záplata na duši. Ale byla, a to stačilo.

„Nechcete páchat sebevraždu, že ne?“ ozval se čísi zkomolený hlas. Michael se vydrápal leknutím na nohy a rozhlížel se kolem. Nikde nikdo. „Já vim, jak je ta bolest esnesitelná, ale neni důvod kvuli tomu zahazovat svůj život,“ hlesl znovu odkudsi a škytnul.

„Kdo jste? Co chcete?“ procházel mezi hroby Michael, těkal očima a hledal zdroj hlasu, až najednou spatřil muže v sedě opřeného o hrob v ošoupané bundě víceméně připomínající žok a s úzkou podlouhlou láhví zabalenou v poštovním papíře. Cizinec se nedíval na něho, ale na hrob před ním. Když se k němu Michael přiblížil, přihnul si z láhve, říhnul si a pohlédl na něho nezaujatě. „Tak co, chcete se zabít?“ pronesl nedočkavě.

„Ne já... nechci se zabít. Umírám. Nádor na mozku,“ odpověděl Michael přímo. Neměl důvod mlžít.

„Jo, to je svinstvo,“ odplivl si cizinec, zahleděl se znovu na hrob a vyklopil zbylý obsah láhve do sebe. „Víš, co mi říkali doktoři? Že mám rakovinu plic, protože sem moc kouřil. Prej estli nepřestanu kouřit, může mě to zabít. No a víš, co sem udělal? Přestal sem kouřit a začal sem pít. Dobrý, co? Už je to celej rok a sem pořád naživu. Jenže...“ odmlčel se. Výraz jeho obličeje se moc nezměnil. Michael

přesto poznal, že něco není v pořádku. „Jenže sem sám. Úplně sám. Bez rodiny, bez přátel, bez... lásky. Může bejt člověk šťastnej, když je sám?“ Tvář najednou zkřivily desítky vrásek a vyrýsovaly tak výraz hlubokého utrpení. Jeho obličej ovládaný lihovinou, ale i čistou pohnutkou srdce ze vteřiny na vteřinu hrubnul nebo se napínal. Výsledná grimasa prozradila, která bojující strana uvnitř něho zvítězila a která prohrála. Pyrrhovo vítězství pro lepší stranu.

„Vidíš tady tu řadu?“ ukázal cizinec prstem na linii několika po sobě jdoucích hrobů s podobnými náhrobními kameny.

„Jo, vidím,“ přitakal Michael.

„To je moje rodina... to sou mí příbuzný, přátelé a... a další, který sem znal.“

Michael muže litoval. Ačkoliv i on sám přišel o hodně, byl spíše pasivní typ, emocionálně potlačený už od narození. Úmrtí svých blízkých bral jako něco, co k životu patří. Samozřejmě cítil smutek, ale jen dvakrát v životě to byl opravdový žal, zármutek... to, co ho uvedlo do beznaděje, depresí a naprostého zoufalství.

„Je mi líto, co se vám stalo,“ promluvil upřímně po chvíli Michael.

„No jo... tak to chodí, že jo? Život by byl až moc hezkej, keď by nebylo tý bolesti. To by z toho ráje pak každej zmagi... zmagoř-, no prostě by mu jeblo v makovici.“

„Hmm, asi máte pravdu. Nikdy jsem o tom moc nepřemýšlel... Já... nechci se vykrucovat, ale už budu muset jít. Zase se blíží bouře z hor. Tak... zatím na viděnou,“ rozloučil se Michael a otočil se k cizinci zády.

„Hřbitovy, to sou ty nejbohatší místa na planetě,“ promluvil ještě opilý. „Víte... je tu tolik myšlenek, tolik nápadů, tolik nesplněnejch snů, kerý zmizely ze vteřiny na vteřinu. Lidi se furt ženou za bohatstvím, mění věci kolem sebe, aby byli šťastný... Porád něco hledaj, nemaj čas na nic jinýho, až nakonec umřou a vezmou si svoje nesplněný sny s sebou. Proč jich tak moc nevidí, že ten poklad, kterej hledaj, je v nich? Proč furt sní a nežijou?“ uvažoval muž, unášen a naprosto pohlcen svou myslí... a alkoholem, který často potvrzoval rčení, že se zázraky dějí. Černá magie a zaklínadla byla ničím oproti láhvince burbonu nebo tequily.

Nicméně sedící muž, tedy respektive jeho já, nyní nebylo v přítomnosti, nýbrž v minulosti a zároveň hluboko ve svém nitru. Na ten zázračný

okamžik tak neznámá síla ovládla jeho mysl, ukradla jeho roli člověka a chopila se opratí. Michael nevěděl co říct. Nevěděl, jestli má muže vyrušit ze zamyšlení, a tak se k němu jen obrátil zády a pomalu se měl na odchodu.

„Snad ji tam najdete,“ pronesl dodatečně sedící muž, jenž prozřel.

„Jak prosím?“ otočil se Michael zpátky k opilci s nechápavým pohledem.

„Vaši... ženu? Snad se znovu shledáte. Nemyslim, že ste zlej člověk... zasloužíte si ji aspoň ještě jednou vidět... I kdybyste pak musel do pekla.“

„Děkuju,“ zasípal Michael, odvrátil se od cizince a belhající odkráčel směrem ze hřbitova. Jeho oči znovu zalily slané slzy, které pak na lících sušil vítr. „Neměly by být slzy štěstí sladké?“ napadlo ho, když se pokoušel potlačit depresi.

„Kéž bůh utiší vaši bolest,“ zašeptal nakonec neznámý, aniž by to Michael zaslechl a odevzdal tak slova přírodě. Hlavou se opřel o náhrobek a spokojeně zaspal přicházející bouří.

I přes průmyslovou vyspělost celé město fungovalo jako organizovaný chaos. Cizinec by se v něm dokázal ztratit při prvním nesprávném odbočení, jelikož uličky vznikaly a zanikaly podle

toho, kam se právě složil nebo odkud se následně odvozil vyrobený materiál. Výspa civilizace měla hlavní nevýhodu neustálé expanze, která byla každým rokem neúnosnější. Rychlost mašinérie bořila všechny limity a dokonce i bezpečnostní předpisy. I přes vysokou úmrtnost a městský zákaz levné pracovní síly, jakou byli otroci a děti do dvanácti let, město praskalo ve švech. Otroci z lodí se většinou posílali vlakem do hornatého vnitrozemí na těžbu nerostů a cizinci proudili dále do sousední Samonie v zálivu, či po vodě kolem Samonie až do výběžkovitého mysu Centrální Borilenie na druhé straně zálivu. Tak se město stalo překladištěm všech nejpodivnějších etnik, mimo jiné i míšenců, tedy lidí s nepatrnými zvířecími pozůstatky na těle, například s celkem užitečnými blánami mezi prsty, ale i škaredým nadměrným ochlupením.

Místo rodinných domků se ve městě Benton stavěly čím dál vyšší budovy, pro úsporu místa především tovární haly, které spojovaly podniky s bydlením zaměstnanců. Možná bychom to nazvali Baťovskou ideou, v tomto světě to chudí po celé zemi nedokázali nazvat jinak než Tyronovou dystopií, podle nynějšího císaře. Čtvrtina nejchudších obyvatel země byla nucena žít na šesti

metrech čtverečných připomínajících chladnou vlhkou a temnou cimru žaláře více, než malý útulný pokojík. Hezčím a o něco větším pokojům se přesto pro svou velikost přezdívalo „krabice od bot“.

Neomalený Michael zatlačil strach z bezvědomí do pozadí a pádil svižným dlouhým krokem nad útesem podél hranice s chudinskou čtvrtí. Právě tam se nacházely ty největší industriální haly ve městě připomínající zikkuraty, lidmi žalostně nazývané rajske paláce nemajetných, které vypadaly spíše jako pevnosti nového stavebního slohu proletářů – rustikalismu. Dělníci tu nyní ve spěchu nakládali koňské povozy a auta, nebo uklízeli dešti podléhající materiál pod střechu. Ženy sbíraly sušící se prádlo zavěšené na šňůrách nad ulicí, a na rozdíl od mužů uklízely pro ně důležitější materiál podléhající dešti, respektive nachlazení – děti. Začalo poprchat, Michael si částečně přetáhl kabát přes hlavu. Bouře vypadala zpočátku nevinně, obloha se překlenula bělmem a lilo jako z konve. Najednou nad městem uhodilo několik blesků naráz a jejich hromy se slily v uši rvoucí náraz. Nastala průtrž mračen. Vylévalo se na město samotné moře? Zdaleka ne, jen možná rybník velký jako Rožmberk. Michael se schoval do nedalekého, ale značně chatrného přístřešku

u zastávky omnibusu. Zahleděn na proud vody valící se ulicí, přemítal si v hlavě celý rozhovor s mužem ze hřbitova. Jedna věta se mu zjevovala v mysli neustále dokola. „Může bejt člověk šťastnej, když je sám?“ Cizinec na hřbitově však i napověděl. „... ten poklad, kterej hledaj, je v nich.“ Naše pocity jsou jen v nás... i láska, štěstí a podobně. O našich vnitřních problémech můžeme mluvit, ale vyřešit si je stejně musíme ve finále sami.

Michael nikdy v osamění ani osamotě šťastný nebyl. Když je k tomu člověk donucen a nenachází východiska, je to pro něj utrpení. Kdo naopak něco takového vyhledává, je to pro něj požehnáním. Přesto si teď řekl, že se pokusí najít odpověď. Nevěděl sice jak, a nepotřeboval to vědět, ale vědět to chtěl, už jen ze zvědavosti.

Čas se dal měřit v rychlosti a objemu průtoku vody. O zhruba pět set kubíků později přijel krytý povoz s koňským spřežením. Kočí s kápí hluboko do tváře zrakem narazil na hrbícího se muže na zastávce a pobídl ho do vozu mávnutím ruky. Michael tedy nastoupil. Vyhoupł se na vyvýšenou plošinu, ale dříve než usedl, zbystřil, když pod plachtou v nákladním prostoru čouhalo několik hlavní pušek. Shlédl vystrašeně na vozku držícího v ruce revolver, kterým mířil na Michaela.

„Udělejte si pohodlí,“ promluvil nezaujatě kočí. Popohnal koně a bedlivě sledoval cestu, zatímco Michaela napadlo, že by mohl z vozu seskočit a utéci. Z omylu ho vyvedl únosce, jenž prokouknul jeho plán a preventivně ho ujistil.

„Nikam neutíkejte, hned se vám budu věnovat. A nekřičte pokud možno. Stejně pochybuji, že vás v tom lijáku kdokoliv uslyší.“ Michael se usadil a distingovaně domlouval únosci v obavách o život. Jaká ironie z úst umírajícího.

„Já žádné peníze nemám.“

„Cha, ty nepotřebuju. Viděl jste ty zbraně? Od Černý ruky lidu dostanu pěkně tučnou výplatu.“

„Černý ruky lidu?“

„No nekecejte, vy nevíte, o čem je řeč? Milej brachu, právě máte čest, že jste poznal hlavního výrobce zbraní odboje Černý ruky lidu. Jmenuju se Gunter Falco, kdyby vás to zajímalo... o čemž pochybuju. A hele, víte co? Já dám tu zbraň pryč, když mi slíbíte, že nezdrhnete. Kde bydlíte? Já vás tam hodím,“ odložil vozka revolver za sebe a chopil se oběma rukama otěží.

„... Na konci Osmý Kovářský.“ Celý vůz se brodil v několika desítkách čísel vody. Někteří občané byli na takové deště zvyklí. Lidová tvořivost a folklór na sebe nenechaly dlouho čekat, a tak

se kolem povozu mihl dokonce i vor s několika dětmi na palubě. Ačkoliv dosud nejvýstřednějším vynálezem, který tu v ulicích Michael kdy spatřil, byl malý parník, na kterém majitel ve slunečném ránu pořádal grilovačku pro své přátele. Michael si pamatoval ten den jako by to bylo včera. Tehdy pršelo celý týden v kuse. Bylo zvláštní zažít v těchto končinách monzun. Nejspíše za něj mohly všechny ty kouře z fabrik a rozhraní klimat pouště, moře a hor.

„Tak to máme odsud kousek... Vy jste ale rozklepanej, snad mi tady neexnete. Chtěl jsem si s váma promluvit... Zeptám se vás, jste muž činu?“

Michael nechápal, a tak se hloupě zeptal.

„Muž činu?“

„No, však chápete. Konáte víc, než přemýšlíte?“

„To ani ne.“

„Aha,“ pronesl zklamaně Falco, jenž se snažil svou povzbudivou řečí Michaela vzburcovat k odpovědi podle svých představ. „No tak jinak. Byl byste ochoten přispět na pomoc dobré věci?“

„Pomoc? Vám?“ hlesl Michael pohrdavě, když krapet překonal strach z muže. „Vám, kteří vraždíte nevinný lidi?“ Možná krapet víc.

„No tak, no tak, co to nepřátelství? Já ty bomby neodpaluju, jasný?“

„Ne,“ bublal najednou Michael vztekem jako vroucí voda, „jenom dodáváte výbušniny vrahům. Vy jste ten největší hajzl ze všech, když zásobujete odboj zbraněma a profitujete z cizího neštěstí. Jste jen zasraná pijavice, nic víc...“ Vozka pohotově zastavil koně, sáhl po zbrani a jemně přitlačil Michaelovi ústí hlavně na čelo.

„Aby mezi náma bylo jasno, já si tuhle podělanou válku nepřál. To, co se děje mezi odbojem a vládou není moje starost. Jenže mě do té války chtě nechtě odboj zatáhnul. Já zjistil, že radši než viset za koule v průvanu někde ve sklepení u partyzána nebo oficíra, můžu na všem tomhle svinstvu vydělat. Když to nebudu dělat já, bude to dělat někdo jinej. A i když při tom umíraj lidi, nejsou to lidi, který by si zasloužili žít... chápeme se? Takže ještě jednou, byl bys ochotnej pomoci?“

Michaelův nevraživý pohled mluvil za vše.

„Jak chcete, mistře,“ reagoval Falco postupným tlakem prstu na spoušť.

„Do toho, zastřelte mě,“ vyzval Michael Falka bez sebemenšího náznaku strachu... jen zuřivosti v očích.

„No páni.“ Falco vrátil kohout revolveru do původní polohy. „Ta zbraň stejně není nabitá,“ odhodil revolver za sebe do nákladního prostoru

a už se chtěl chopit otěží, když se z boku povozu na ulici vynořil strážník brouzdající se ve vodě a vyzval vozku, aby s vozem odjel, poněvadž blokuje ulici. Michael posunků cukal hlavou na strážníka o pomoc tak, aby si toho únosce nevšiml. Jenže Michaela si všimli oba muži a už sahali po zbraních. Když měli oba tasit zbraně, revolvery utvořili pouze z prstů ruky, kterými na sebe mířili a místo olova si posílali pouhé citoslovce jako pif, paf, pťou, beng nebo prásk. Michael nechápal. Svět se asi zbláznil, přesvědčoval se. Vzápětí mu ale svitlo na majáku, když se oba muži smíchy popadali za břicho a Falco následně na strážníka zvolal: „Ty jseš vůl, cha. Co tady děláš, ty idiote? Tohle vůbec není tvůj rajón.“

„Šel jsem se podívat na ten tvůj úlovek. To abych se přesvědčil, žeš ho ještě neotrávil tou tvojí noblesní hatmatilkou,“ culil se strážník, který byl zjevně promoklý na kost.

„Panáček sebou celkem škube, nemá nás rád,“ mínil Falco a poplácal Michaela po zádech. Ten už v afektu hněvu skřípal a brousil zuby o sebe.

„Jo, už tě chce mít pod drnem, podívej, jak se tváří. Jen počkej, až ty starý lidi podceníš a nějaká babka ti ustřelí ptáka.“

„Nějaká babka, hmm? Ta by to svedla, ale ty ne... to by se nestalo, poněvadž jsi byl vždycky jelito

a zbraň by ti při vytahování z pouzdra vyklouzla z ruky, samovolně vypálila a kule by ti prostřelila prdel.“

„Lepší pŭlky než kulky,“ chytl se na znak v rozkroku uniformovaný.

„Už radši běž, něco tady smrdí a řekl bych, že ti to vychází z huby,“ mával kolem sebe rukou Falko, aby rozptýlil imaginární zápach.

„Tak hlavně dávej bacha na pytel, já se poroučím soudruhu,“ zasalutoval a odkráčel posměšně pryč v doprovodu svého armádního popěvku. „Ve mě-stě zprá-va ko-lu-je, že Fal-co už zas bo-du-je. Prý mu dnes jed-na sta-řen-ka, u-stře-li-la pin-dí-ka.“

„To je děsný hovado,“ smál se Falco, jehož zrak spočinul na chladném Michaelovi, jenž z celého svého srdce lačnil po tom, rozsekat kočího na cucky. Partyzán nabral na vážnosti, chopil se otěží a pobídl koně zpět v činnost.

„Rád bych vás přesvědčil, že to, co odboj dělá, dělá v dobrém úmyslu... Ne vždycky lze situaci vyřešit diplomaticky. Pak, jak víte, nastupuje válka, kdy jedna strana zvítězí nad druhou naprostým zničením nebo uzavřením příměří. S těmi, se kterými bojujeme, není radno si zahrávat. Proběhly pokusy o vyjednání a sestavení legitimní vlády, ale vrchnosti je neodsouhlasily... což se dalo

čekat. Dokonce aktéry zastupující předchozí hnutí Svobodná Penthria pověsili na hlavním náměstí za pokus o spiknutí. Tak jsou označeny všechny projevy svobody, jako pokus o spiknutí.“

„Říkáte vrchnosti? Vrchnosti o tomhle přece nerozhodují.“

„Ale prosím vás. Moc se asi nezajímáte o okolí. Kdybyste se zajímal, věděl byste, že něco na vládním systému nesedí... ne každá místnost má čtyři stěny. Když je oválná, má třeba jen jednu. Nicméně, nejenže na systému nesedí něco, ono nesedí všechno. Všechny sféry jsou zasažené manipulační korupcí. Jak taky jinak, když se společnost nezakládá na morálce, nýbrž na ekonomice. No a kdo si zaplatí, usměrní většinu populace tam, kam si přeje. Na jedné straně země se vybere nárazová daň, aby se jinde situace o něco málo zlepšila ve formě příspěvků. Po dalším roce se karty prostrídají, akorát se přidá nebo ubere v jiných odvětvích. Málokdo si toho všimnul. Naštěstí i jeden vlivný člověk... dokonce nejvlivnější v celé zemi,“ nadhodil Falco a nakrabatil čelo. Z kapsy spěšně vyhrabal tvrzený papírek. „Už budu muset jet. Uvědomil jsem si, že musím ještě něco zařídit. Tady máte vizitku, někam si ji schovejte. Je tam adresa místního klubu, kde máme sídlo. Kdyby tam

vlítla bezpečnost, tak je to tam dostatečně velký, aby se tam ztratila a aby naši stačili včas zmizet... takže buďte tak laskav a zdržte se pokusů o kontaktování policie. Vězte, že byste už nevyšel z policejní stanice ani jako relativně svobodný člověk. Jak se vlastně jmenujete?“

„Ehm, Benjamin... Benjamin Fil,“ zalhal Michael.

„Jasně, pochybuju, ale to je jedno. Už jsme tady. Běžte.“

„Michael Garand,“ zakřičel posléze stařík, když slezl. Vozka se pousmál, vytáhl z bedny v nákladním prostoru jeden puškový náboj a hodil mu ho se slovy: „Já vím.“ Pak práskl s otěžemi a celý vůz se dal pomalu do chodu přes jezero dešťové vody. Michael zanechán sám na rohu ulice zůstal v němém úžasu. Sledoval vzdalující se povoz až do okamžiku, kdy zmizel za rohem budovy. Už jen civěl na místo, kde se partyzán ztratil z dohledu. Nebyl vyděšený ani zamyšlený, nýbrž zmatený. Nakonec se ho ujala nerozhodnost, jestli má vůz sledovat nebo jít dovnitř. Jeho rozhodnutí jít dovnitř do bytu ale zpečetilo prásknutí blesku, ve kterém by přísahal, že zaslechl explozi čehosi v dálce. Nakonec se otočil a odbrodil pryč z ulice do sucha a tepla domova.

Nemohl uvěřit tomu, že nebylo ještě ani poledne. To, co se mu přihodilo, a to, jak

temně obloha vypadala, svědčilo spíše o osmé hodině večerní. Napadlo ho, že by si mohl namalovat první obraz, aby si od dnešních příhod trochu odpočinul. Zapálil několik svíček na kandelábru, který přitáhnul k malířskému stojanu. Vzal do ruky paletu, na ni vymačkal z hliníkových tub několik olejových barev a na stůl postavil karafy terpentýnu i lněného oleje. Pak ladně a s přílišnou opatrností vytáhl z pouzdra několik štětců jako když houslista tahá smyčce. Mezi ukazovákem a palcem vždy promnul a uhladil špičku štětce, jenž následně uložil na stůl souběžně s ostatními.

Čelil teď bílému plátnu jako nepříteli, se štítem palety a zbraní štětcem v rukách. Bojovník, který svou pouť, své barevné tahy na cestě za dobrodružstvím dotáhne až do konce. První švih zbraní neukáže nic, poslední ukáže vše. Teď nebo nikdy, nabral širokým štětcem černou barvu naředěnou lněným olejem a rozpatlával ji po celém obvodu čtvercového plátna. Uprostřed tak ohraničil bílé kolečko, do kterého se rozhodl vytvořit planetu, svět jako placku. Vzal to hezky odspoda. Černou barvu na širokém štětcí

říznul trochou titanově bílé a vytvořil tak temný odstín šedé. Tou pak vytvořil skalnaté podloží celé planety. Poté štětec namočil v terpentýnu a otřel do hadříku, aby ho měl čistý a mohl udělat další vrstvu placatého světa. Tak následně vytvořil temně hnědou hlínu a na ní později i výrazně zelenou trávu, kterou nasvěcovalo vzdálené slunce ukrývající se kdesi mimo obraz. Nakonec přišly na řadu hory z pohledu malíře vzdálené nejdále.

Plamínky svíček vesele tančily a dělaly společnost osamělému malíři, který nyní vyhlížel z okna na chudinskou čtvrť ponořenou v ponurém šeru, velmi zřídka vrhající záblesky plamenů z kováren, palíren nebo ze zápalných láhví řádících chuligánů.

„Nejlepší by bylo denní světlo na malování, ale co už,“ řekl si Michael pro sebe nahlas. Z ložnice na opačné straně bytu posléze hltal nádheru vrásčité oblohy prosvítající svitem slunce na horizontu okem umělce. Jak jednoduché je zachytit na plátno takovou božskost. Ale přesto bez té magie. Tu člověk musí nejprve sám vidět, zažít a procítit... a pak si přesto obrazem dokáže pouze připomenout tu němotu bývalého okamžiku. Jen se zachvět vzrušením, zavrňt blahem, nikoliv se vyloženě

otřást v základech, abychom z té charismatické, sympatické ale přesto nedosažitelné umělecké údernosti padali na zadek emocionálně vyšťavení.

Po malé přestávce se vrhl znovu k malbě. Za krátko dodělal hrubý návrh celé planety a pustil se na detaily. Představoval si, že v jeho světě bude dole na travnaté ploše vyčuhovat kopeček, vedle kterého bude proudit vodopád. Vlevo chystá z lesa vztyčit zvonici jako součást abstraktní stavby, uprostřed zabere místo půvabné městečko s protékající řekou, vpravo les se skrytým opuštěným hradem a nahoře v horách malá osada. Celý svět je malý proto, že je i plátno malé. „Všichni a všechno má v životě omezený prostor,“ uvažoval Michael. „Jen na plátně může být jakýkoliv daný prvek nekonečný. Nekonečný ve své dokonalosti, ve své podstatě, nikoli vyloženě od pohledu. Zde mohou být všichni šťastní, bez bolesti a utrpení, bez ohledu na dobu, čas i místo, bez ohledu na rivalitu... v tom tkví krása umění.“ Je ale takový život v iluzi obrazů správný? Je zdravý? Cokoliv, co těší daného člověka i lidi kolem něho, je správné. Někdo ho může nazvat bláznem, ale jeho to nerozhodí, kdepak. V jeho světě ho mají rádi. Barvy ho hřejivě objímají, postavy se na něj usmívají, objekty ho jako stvořitele respektují, když drží v pozoru na daném

místě plátna. A když dílo autor dokončí, ví, že to není jen dílo blázna, ale dílo malíře, umělce. Musí být šílený, musí být tak trochu blázen, aby v životě něco dokázal. On, jakožto sociopat dokáže vykuchat zaryté lidové tradice. Dokáže zaútočit silami avantgardy, aby porazil zplihlé šablonové moderní umění. Má na to. A aby se stal největším, tak také učiní.

Nastal večer, mezi mraky se objevila větší část slunce a odháněla déšť přes lesy na sever k pobřeží pouště. Michaela se zmocnil pocit, že paprsek slunce tlačící mraky pryč, svítí jen pro něj, pouze jemu do okna. Bylo to jako poselství, které nedokázal rozluštit. Všude venku potemnělo, dokonce i v rozích místnosti šero, jen v tenounkém proužku bělostná, téměř až oslepující zář. Paprsek naděje vyslaný přes celý vesmír... k němu. Pro malíře hotový impresionistický zázrak.

Celý den završil v parnu tančící sirnatý horizont, kde končila mračna, a kam společně s železnicí ubíhaly i zuby pohoří, stezky a zbídačené vyschlé říční koryto. Michael právě dokončil svůj obraz. Plynule kontrastující objekty namalované jednoduchým stylem vytvořily kouzelnou přírodu

snů. Na to, v jakém byl stavu, se divil sám sobě, jak mohl namalovat tak optimistickou krajinu.

Aby oslavil tento malý úspěch, usadil se do houpacího křesla, vzal do jedné ruky půllitr již zteplalého černého piva a loknul si, zatímco druhou rukou zapínal rádio. Na stojanu dohořival poslední špaček svíčky, a tak Michael pootočil spínačem na petrolejce a plamínek směrem vzhůru probodl těkavá rezidua přirozeného světla. Poté zavřel oči a zhluboka oddechoval. Zvuk hlasatelů v rádiu občas přerušil praskot a šum. Stařík ale i přesto dokázal usnout během několika málo minut.

„... a máme tu zprávy. Dnes dopoledne explodovalo ve městě Benton auto patřící ministrovi bezpečnosti. Ten se ve chvíli, kdy k výbuchu došlo, nacházel v obchodě se starožitnostmi, před kterým auto parkovalo. Policie uvedla, že ministr na místě zraněním podlehl po zásahu skleněnou střeplinou z okna. K celému činu se přihlásila organizace známá jako Černá ruka lidu, která požaduje přísné splnění podmínek, zahrnující mimo jiné také změnu vlády. Císař prohlásil, že takové počínání partyzánů nebude tolerovat a udělá vše pro to, aby k dalším nepokojům nedošlo. V reakci ihned nato do města povolal elitní skupinu mužů národní gardy, která má za úkol hledat viníky dům od domu s povolením poprav bez

řádného soudu. Proti tomuto počínání se postavilo jiné radikální hnutí za lidská práva, jejichž členové si říkají Bulteriéri. Ti považují takovéto počínání za útoky proti lidskosti. Členové tohoto hnutí jsou taktéž policií podezříváni z možné kolaborace s Černou rukou lidu...”

MEZIHRA

Myslel, že se probudil v noci a že potřebuje na záchod. Před sebou měl černo. Doufal, že nahmatá zapalovač na stolku, ale rukou pouze hrábnul do prázdna. Co ho více zarazilo, než bezvýznamný pohyb jeho ruky, byl její odstín. Jak to, že je jeho ruka vidět, když je všude kolem tma?

Dalšími nelibostmi byly zvuky, které slyšel. Nevěnoval moc pozornosti tekoucí kapalině, poněvadž myslel, že proudí v trubkách ve zdech. Uši ho nemátly. Zurčení však přecházelo v šum valící se masy vody. Natočil mírně hlavu vpravo, ale hrůzou ji zase vrátil zpět. Vpravo spatřil vodopád... jestli se tak dalo říkat vodní mase, která sice padá, ale nikdy nedopadne. Padá to, co nikdy nedopadne? Voda totiž záhy mizela v prázdnotě a nekonečnu. Kdyby to ale Michael zjistil, srdce by mu vystřelilo zděšením z hrudi.

Podivnosti se kupily. Na noční obloze nezahlédl hvězdy. Jakmile si takovou skutečnost uvědomil, začala před ním obloha houstnout miliónem komíhajících se světélek. To, co vypadalo jako hvězdy, se objevilo nejen před ním a nad ním, ale také téměř pod ním. Nechápatě zíral dolů, potom mozková spojení sepnula a on pochopil. Zahalekal

a střelbitě uskočil dozadu. Při tom zakopl, spadl na záda a hlavou se praštil o kámen. Nějakou dobu si mnul zátylek, pak zvedl hlavu a následně i celou hrud', aby se posadil. Jenže u nohou na něj čekalo ještě jedno (ne)milé překvapení. Byl to pes. Michael vyskočil bleskurychle na nohy, cestou se vyzbrojil kamenem a vytvořil obranný postoj vůči zvířeti. Ani mu nepřišlo zarážející, jak rychle vstal. Zvíře na něj upřeně hledělo a bezpochyby dumalo nad tím, o co se ten člověk snaží nebo předvádí. Myšlenkové pochody zvířete zračící se v jeho tváři dávaly tušit, co si o starci myslí... že se Michael úplně pomátl.

„Ztratil ses pejsku?“ promluvil dvounohý nečekající odpověď. Pes ale odvětil.

„Jo, ztratil, ale to už je dávno, člověče.“

„Proboha, ty...ty...ty...“, koktal Michael, který zapomněl slov, „ty mluvíš?“

„Jasně, co myslíš, že bych měl podle tebe dělat, štěkat?“

„To bych od psa čekal! Psi přeci normálně nemluví,“ pokračoval dvounohý. Chlupáč se na něj podezřívavě zahleděl, prohlédl si ho od hlavy k patě, a pak prohlásil: „Ty nejsi zdejší, že?“

„Vždyť já ani nevím, kde jsem?!“ rozkřikl se Michael pln zoufalství a stálého zděšení z toho všeho kolem.

„No tak klídek, kámo. Takových jako ty jsem tu už potkal spousty. Pravda, většinou byli jaksi... mrtví. Ale my se stejně skamarádili.“ Michael na něj vrhl znechucený pohled, na což pes zareagoval. „No tak dobře no, sežral jsem je. K čemu by mi asi byli, co?“

Na okamžik zavládlo ticho, které ukončil čtyřnohý přítel člověka využívající Michaelovi dosud skrytou superschopnost. „Vím, kdo jsi... A ty by ses měl otočit, abys zjistil, kde jsi.“

Michael se tedy nepříliš důvěřivě otočil a ohromením ochrnul. Nevěřicně zíral před sebe na ty myriády barev a jasných září. Trvalo mu nějakou dobu, než se probрал z okouzlení a zeptal se na další otázku. „Ty rysy... barvy... je to...“

„Náš svět? Ano, to je. Přesně tak, jak jsme si ho představili,“ dokončil za něj pes.

„Ale, jak je to možný? Jak to, že ty mluvíš a... a... počkej... náš svět? Představili?“ pohlédl na psa s nechápavým výrazem.

„Ééé, já to řekl špatně, tvůj svět, ty sis ho představil, jistě, tak jsem to chtěl říct,“ opáčil pes odvracející obličej a švihající očima z jedné strany na druhou.

„Tak dělej, vyklop to... o co jde?“

„No jo, fajn, dobře. Odpověď je prostá – teda, jak se to vezme – jsem tvoje podvědomí...“

„Jo, to bezpochyby, a já jsem zase mladej a plnej energie, pche,“ odfrknul si namíchnutý Michael.

„To vskutku jsi,“ pronesl pes s triumfálně teatrálním a povýšeneckým, neprůstřelně satirickým výrazem tak postřehnutelným, jak jen ho tehle čtyřnohý chlupáč dokázal nasadit. Michael se přesto začal smát, přirozeně a z hluboka. Jenže po chvilce hlasitého řehtání, kdy ho nezasáhla žádná křeč do bránice, mu to docvaklo. Zmatený si v rychlosti ohmatal pružnou kůži na rukách a obličeji, až se zarazil u vlasů. „No, ty vole,“ pronesl Michael a pročesával si prsty pramínky své hřívy. Pes se zazubil a vytvořil tak něco, co s notnou hrstkou fantazie nebo soli v očích připomínalo úsměv. „Ty vole, já mám vlasy!“ jásal Michael nad tím pocitem z mládí. Nakonec se chtěl podívat i do kalhot, ale pes ho pro odvrácení katastrofy hbitě přerušil s tím, že i to vepředu mu funguje zase tak, jak má, ačkoliv na tomto světě té věci nebude zapotřebí.

Euforie Michaela částečně opustila, a tak ho napadlo, že musí psa více vyzpovídat. Ten ale staříka v řeči předběhl. „Kdyby tak měl člověk tělo vysportovaného mladíka a mysl starého mudrce,

co? Dokážeš si představit, kolik lidí by svoje nezdary z minulosti zopakovalo? I kdyby byli mladí, moudří a celý další život měli před sebou, kolik z nich by se změnilo k lepšímu? Asi podle toho, co by kdo považoval za moudré... Každý člověk je bardem své vlastní existence, a i přesto spousta lidí neví, jak zpívat.“

„Hmm, filozofující pes. A to jsem myslel, že už jsem zažil všechno,“ prohodil Michael k psovi. Ten se na něj usmál. „Ne, už dost prosím, ta tvoje grimasa mě zničí,“ nemohl se stařec na výjev psí tváře dívat. Chlupáč se přestal culit a nasadil výraz učence.

„Jako tvoje podvědomí vím to, co víš ty, ale ne naopak. Představ si mě jako diváka v divadle, který sedí za tebou. Vidím tebe a herce, ale ty vidíš jen herce a mě už ne. Musel by ses otočit, ale pak by ti unikla hra. Chápeš, co tím myslím?“

„Chápu, ty víš prostě vždycky víc než já. Co je teda tohle za místo?“

„Přeci náš... tvůj svět. Tvoje představa, imaginace... sen.“

„Sníl jsem o svých obrazech...“ zašeptal hloubavě Michael.

„Namaloval jsem své sny,“ dopověděl chundeláč.